

Troligen beror CCD på ett samspel mellan olika faktorer: virus och parasiter, bekämpningsmedel, näringsbrist på grund av enorma arealer av samma gröda och på bihålningen i sig.

De specifika CCD-symptomen har inte påträffats i Sverige. Men det är ett problem att de odlade honungsbina dör i en större utsträckning i dag än tidigare och att vi inte riktigt vet vad det beror på, menar Eva Forsgren. Den mest sannolika boven är varroakvalstret och de virussjukdomar den sprider.

Eva Forsgren tycker inte att vi behöver oroa oss för att de svenska honungsbina håller på att utrotas.

– Även om vi har stora förluster av bin, så blir det inte färre bisamhällen eftersom biodlarna kompenserar genom att skapa nya.

Ny forskning visar att vilda insekter är mycket viktigare än man tidigare trott för pollineringen. Det poängterar Anna Persson som forskar på vilda bin vid Lunds universitet.

– Vi får inte glömma de vilda humlor och bin vi har i Sverige. En tredjedel är rödlistade, framför allt för att områdena där de lever och hittar föda försvinner på grund av det moderna jordbruket. Honungsbina har stora samhällen och är därför effektiva pollinerare, men det krävs en mångfald.

För visst blir pollineringen sårbar om man lutar till en enda art – honungsbina, säger Anna Persson.

TILLBAKA TILL GULDHEDEN. Mats-Ola Persson tar fram något som ser ut som en kaffekittel med en blåsbälg på sidan. Han stryker eld på en tändsticka och lägger en rykande äggkartong i kitteln – eller pusten, som den heter på biodlarspråk.

– Något med röken gör bina lugna och därför blir det lättare att gå in i bikupan, säger Mats-Ola Persson och lyfter på bikupans tak efter att han blåst in lite rök.

De kryllande binas håriga kroppar är gyllene i solljuset. Mats-Ola Persson tar varsamt upp en ram. Vaxkakan skiftar i färg, från mattgula tilltärpta celler innehållande bilarver, till en ljusgrå del. Där finns den färdiga honungen.

– Här, stick in ett finger. Färskare än så blir det inte.

Honungen är mild och len. Solvarm. Men den är inte den främsta lockelsen för Mats-Ola Persson.

– Det finns så många aspekter som är fascinerande med bin. Som hur de kommunicerar med varandra och tar beslut, eller det komplexa spelet med blomman. Honungen är sekundär, bina är roligare.

● HALLÅ DÄR ...

Bild: ROLAND PERSSON

... JOACHIM PETTERSON

art director, som skrivit boken *Bisyssla* som kommer ut 19 maj (Bonnier Fakta).

Varför har du skrivit den här boken?

– De flesta böcker om biodling skrivs av biodlare för biodlare, och riktar sig inte alltid till amatörer. När jag som 15-åring började bygga en bikupa på träslöjden dök det ofta upp fackuttryck som är svåra att begripa för en nybörjare. Det saknades en bok som är pedagogisk och begriplig för den som är nyfiken på bin och eventuellt vill börja med biodling. Men jag ville också skriva om hur vi kan ta hand om de vilda bina.

Varför började du med biodling?

– Jag höll på att dö i en olycka 2002. Som arbetsterapi färdigställde jag den bikupa jag påbörjat som barn. I samma veva blev jag pappa och husägare. Jag fick andra värderingar och tid till eftertanke och jag omvärderade vad som var viktigt för mig i livet. När jag är med bina är jag här och nu. Det är en kontemplativ känsla och jag kan titta på dem i timmar i sträck.

Det visade sig att du är allergisk mot bistic?

– Ja, jag har blivit stungen och sett ut som om jag skaffat Hollywoodläppar. Under fem års tid har jag gått en behandling där jag tar en spruta med åtta till tio veckors mellanrum. Det fungerar bra, eftersom jag inte är superallergisk.

Vad ger det dig att odla bin?

– Förutom honung ... en känsla av att ge någonting tillbaka. För grannarna bidrar binas pollinering till stora fruktskördar och mycket blommor. Jag gör också något för de här små varelserna. Det låter kanske konstigt, men man blir fäst vid dem.

STADSBIN. Mats-Ola Persson tittar till sina bin och letar efter tecken på sjukdomar eller parasiter. Han bär skyddsdräkt och gummihandskar, men blir sällan stucken – bina sticks bara när de blir klämda, berättar han.